

Ustawa
z dnia.....
o zawodzie architekta oraz inżyniera budownictwa
i samorządach zawodowych

Rozdział 1. Przepisy ogólne.

Art. 1 [Zakres przedmiotowy] Ustawa określa:

1. zasady wykonywania zawodu architekta i inżyniera budownictwa;
2. zakres przygotowania zawodowego do wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie;
3. rodzaje specjalności uprawnień budowlanych;
4. zasady przeprowadzania egzaminu ze znajomości procesu budowlanego oraz umiejętności praktycznego zastosowania wiedzy technicznej;
5. zasady uznania kwalifikacji zawodowych architekta lub inżyniera budownictwa oraz świadczenia usług transgranicznych;
6. organizację i zadania samorządów zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa, a także prawa i obowiązki członków tych samorządów;
7. zasady odpowiedzialności zawodowej architekta i inżyniera budownictwa.

Art. 2 [Wykonywanie zawodu architekta i inżyniera budownictwa]

1. Wykonywanie zawodu architekta polega na współtworzeniu kultury przez projektowanie architektoniczne obiektów budowlanych, ich przestrzennego otoczenia oraz ich realizację, nadzorze nad procesem ich powstawania oraz na edukacji architektonicznej.
2. Wykonywanie zawodu inżyniera budownictwa polega na projektowaniu obiektów budowlanych, ich realizacji, nadzorze nad procesem ich powstawania, utrzymaniu tych obiektów oraz na edukacji w tym zakresie.

Art. 3 [Samorzady zawodowe]

1. Samorząd zawodowy architektów tworzą członkowie zrzeszeni w izbie architektów.
2. Samorząd zawodowy inżynierów budownictwa tworzą członkowie zrzeszeni w izbie inżynierów budownictwa.

Art. 4 [Niezależność samorządów zawodowych] Samorząd zawodowy architektów oraz samorząd zawodowy inżynierów budownictwa, zwane dalej „samorządem zawodowym”, są niezależne w wykonywaniu swoich zadań i podlegają tylko przepisom prawa.

Art. 5 [Objaśnienie pojęć]

1. Ilekroć w ustawie jest mowa o państwach członkowskich rozumie się przez to państwa członkowskie Unii Europejskiej, Konfederację Szwajcarską oraz państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym.
2. Ilekroć w ustawie jest mowa o obywatelach państw członkowskich, rozumie się przez to obywateli państw członkowskich, o których mowa w ust. 1, a także:
  - 1) członków ich rodzin w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z

- tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz.U. z 2014 r. poz. 1525 z późn.m.);
- 2) obywateli państw trzecich posiadających zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz.U. poz. 1650, z późn. zm.);
  - 3) cudzoziemców posiadających status uchodźcy lub objętych ochroną uzupełniającą;
  - 4) cudzoziemców posiadających zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach;
  - 5) obywateli państw trzecich, którzy ubiegają się o przyjęcie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w celu podjęcia pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach;
  - 6) obywateli państw trzecich, którzy zostali przyjęci na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w celach innych niż wykonywanie pracy zgodnie z prawem Unii Europejskiej lub prawem krajowym i mają prawo do wykonywania pracy oraz posiadają dokument pobytowy wydany zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 1030/2002 z dnia 13 czerwca 2002 r. ustanawiającym jednolity wzór dokumentów pobytowych dla obywateli państw trzecich (Dz.Urz. UE L 157 z 15.06.2002, str. 1, z późn. zm.), oraz obywateli państw trzecich, którzy zostali przyjęci na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w celu wykonywania pracy zgodnie z prawem Unii Europejskiej lub prawem krajowym;
  - 7) obywateli państw trzecich posiadających zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 151 ust. 1 lub 2 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach.

Art. 6 [Osoby zrzeszone w izbach]

1. Izba architektów zrzesza osoby, które:

- 1) posiadają uprawnienia budowlane w specjalności architektonicznej, o której mowa w art. 41 ust. 1 pkt 1;
- 2) posiadają uprawnienia budowlane w specjalności architektonicznej do projektowania bez ograniczeń lub uprawnienia w zakresie odpowiadającym zakresowi tej specjalności uzyskane przed dniem wejścia w życie ustawy;
- 3) są obywatelami państw członkowskich, którzy nabyli kwalifikacje zawodowe do wykonywania działalności w budownictwie, równoznacznej wykonywaniu samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w dziedzinie architektury, odpowiadające wymaganiom określonym w pkt 1 i 2 oraz posiadają odpowiednią decyzję o uznaniu kwalifikacji zawodowych.

2. Izba inżynierów budownictwa zrzesza osoby, które:

- 1) posiadają uprawnienia budowlane w specjalnościach, o których mowa w art. 41 ust. 1 pkt 2-4;
- 2) posiadają uprawnienia budowlane w zakresie odpowiadającym zakresowi specjalności, o której mowa w art. 41 ust. 1 pkt 1, lub specjalności, o których mowa w pkt 1, uzyskane przed dniem wejścia w życie ustawy;
- 3) są obywatelami państw członkowskich, którzy nabyli kwalifikacje zawodowe do wykonywania działalności w budownictwie, równoznacznej wykonywaniu samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie na terytorium

Rzeczypospolitej Polskiej, odpowiadające wymaganiom określonym w pkt 1 i 2 oraz posiadają odpowiednią decyzję o uznaniu kwalifikacji zawodowych.

3. Minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa ogłasza, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, wykaz dyplomów i innych dokumentów, wydawanych przez inne niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskie i potwierdzających posiadanie kwalifikacji do wykonywania zawodu architekta, o których mowa w ust. 1 pkt 3, oraz terminy, w których odbywało się kształcenie, uwzględniając obowiązujące w tym zakresie przepisy prawa Unii Europejskiej dotyczące uznawania kwalifikacji zawodowych architektów.

Art. 7 [Izby; osobowość prawna]

1. Izba architektów oraz izba inżynierów budownictwa, zwane dalej „izbami”, mają osobowość prawną.
2. Działalność izb określa ich statuty.
3. Izby mogą prowadzić działalność gospodarczą, z wyłączeniem działalności polegającej na wykonywaniu usług w zakresie obsługi inwestycyjnej, projektowania architektonicznego lub konstrukcyjno-budowlanego, robót budowlanych oraz rzeczoznawstwa budowlanego.

Art. 8 [Zadania samorządów zawodowych] Do zadań samorządów zawodowych należy w szczególności:

- 1) sprawowanie nadzoru nad należyтым i sumiennym wykonywaniem zawodu przez członków izb;
- 2) reprezentowanie i ochrona interesów zawodowych swoich członków;
- 3) ustalanie zasad etyki zawodowej i nadzór nad jej przestrzeganiem;
- 4) nadawanie i pozbawianie uprawnień budowlanych w specjalnościach, o których mowa w art. 41 ust. 1, zwanych dalej „uprawnieniami budowlanymi”, uznawanie kwalifikacji zawodowych oraz nadawanie i pozbawianie tytułu rzeczoznawcy budowlanego;
- 5) współdziałanie z organami administracji rządowej i organami samorządu terytorialnego oraz z innymi samorządami zawodowymi i stowarzyszeniami zawodowymi;
- 6) ustalenie zasad doskonalenia zawodowego oraz współdziałanie w doskonaleniu kwalifikacji zawodowych architektów lub inżynierów budownictwa;
- 7) zarządzanie majątkiem i działalnością gospodarczą samorządu zawodowego;
- 8) prowadzenie postępowań w zakresie odpowiedzialności zawodowej i dyscyplinarnej członków samorządów zawodowych;
- 9) opiniowanie projektów aktów normatywnych dotyczących architektury lub budownictwa;
- 10) organizowanie i prowadzenie instytucji samopomocowych oraz innych form pomocy materialnej członkom samorządów zawodowych;
- 11) prowadzenie list członków samorządów zawodowych;
- 12) prowadzenie listy osób posiadających uprawnienia budowlane oraz listy rzeczoznawców budowlanych;
- 13) realizacja zadań statutowych.

Art. 9 [Jednostki organizacyjne samorządów zawodowych]

1. Jednostkami organizacyjnymi samorządów zawodowych są:
  - 1) Krajowa Izba Architektów oraz Krajowa Izba Inżynierów Budownictwa, zwane

- dalej „Krajowymi Izbami”;
- 2) okręgowe izby architektów oraz okręgowe izby inżynierów budownictwa, zwane dalej „okręgowymi izbami”.
2. Okręgowe izby tworzą ich członkowie, których przynależność powstaje z chwilą uzyskania wpisu na listę członków okręgowej izby właściwej według miejsca zamieszkania.

Art. 10 [Siedziba Krajowych Izb]

1. Siedzibą Krajowych Izb jest miasto stołeczne Warszawa.
2. Obszary działania okręgowych izb oraz ich siedziby ustalają właściwe Krajowe Izby, uwzględniając podział terytorialny państwa.

Art. 11 [Stosowanie przepisów KPA]

1. Do postępowania w sprawach indywidualnych uregulowanych w ustawie stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.
2. Rozstrzygnięcia organów w sprawach indywidualnych podpisują wszyscy członkowie składu orzekającego organu.

Art. 12 [Obowiązek przesłania uchwał organów samorządów zawodowych ministrowi]

1. Uchwały organów samorządów zawodowych są przesyłane odpowiednio ministrowi właściwemu do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, w terminie 14 dni od dnia ich podjęcia.
2. Minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa może zaskarżyć, w terminie 30 dni od dnia otrzymania, uchwały organów okręgowych izb do właściwych organów Krajowych Izb, a uchwały organów Krajowych Izb do sądu administracyjnego.
3. Minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa może zwrócić się do właściwego Krajowego Zjazdu lub właściwej Krajowej Rady o podjęcie uchwały w określonej sprawie należącej do właściwości samorządu. Uchwała Krajowej Rady powinna być podjęta w terminie dwóch miesięcy, a uchwała Krajowego Zjazdu na najbliższym Zjeździe.

Art. 13 [Czynne i bierne prawo wyborcze członków samorządu] Członek samorządu zawodowego ma czynne i bierne prawo wyborcze.

Rozdział 2. Okręgowe izby.

Art. 14 [Organy okręgowych izb]

1. Organami okręgowych izb są:
  - 1) okręgowy zjazd izby;
  - 2) okręgowa rada izby;
  - 3) okręgowa komisja rewizyjna;
  - 4) okręgowa komisja kwalifikacyjna;
  - 5) okręgowy sąd dyscyplinarny;
  - 6) okręgowy rzecznik dyscyplinarny
2. Kadencja organów okręgowych izb trwa 4 lata.

Art. 15 [Okręgowy zjazd izby]

1. Okręgowy zjazd izby jest najwyższym organem okręgowej izby.

2. Okręgowy zjazd izby stanowią członkowie okręgowej izby.
3. Jeżeli liczba członków okręgowej izby przekracza 200 osób, okręgowy zjazd izby stanowią delegaci wybrani w obwodach wyborczych.
4. Mandat delegata na okręgowy zjazd trwa przez okres kadencji organów okręgowej izby.
5. W okręgowym zjeździe izby, o którym mowa w ust. 3, mogą uczestniczyć z głosem doradczym członkowie organów izby niebędący delegatami.

Art. 16 [Zwołanie okręgowego zjazdu izby]

1. Okręgowy zjazd izby zwoływany przez okręgową radę izby odbywa się jako sprawozdawczy co najmniej raz w roku, a jako zjazd sprawozdawczo-wyborczy co 4 lata.
2. Nadzwyczajny okręgowy zjazd izby zwołuje okręgowa rada izby z własnej inicjatywy lub na wniosek Krajowej Izby, okręgowej komisji rewizyjnej albo co najmniej 1/3 ogólnej liczby członków okręgowej izby.
3. Nadzwyczajny okręgowy zjazd izby zwołuje się w terminie 2 miesiące od dnia wpływu wniosku o zwołanie zjazdu.

Art. 17 [Uchwały okręgowego zjazdu izby]

1. Uchwały okręgowego zjazdu izby są podejmowane zwykłą większością głosów, w obecności co najmniej połowy liczby członków lub delegatów na okręgowy zjazd izby.
2. Wybory do organów okręgowych izb odbywają się w głosowaniu tajnym.

Art. 18 [Zadania okręgowego zjazdu izby] Okręgowy zjazd izby:

- 1) ustala zasady gospodarki finansowej okręgowej izby oraz uchwała budżet okręgowej izby;
- 2) rozpatruje i zatwierdza sprawozdania z działalności okręgowej rady izby, okręgowej komisji rewizyjnej, okręgowej komisji kwalifikacyjnej, okręgowego sądu dyscyplinarnego i okręgowego rzecznika odpowiedzialności zawodowej;
- 3) udziela absolutorium okręgowej radzie izby;
- 4) ustala liczbę członków organów oraz szczegółowe zasady organizacji organów okręgowej izby i tryb ich działania;
- 5) wybiera przewodniczących i członków organów okręgowej izby, o których mowa w art. 14 ust. 1 pkt 2-5, oraz okręgowego rzecznika odpowiedzialności zawodowej;
- 6) wybiera delegatów na Krajowy Zjazd Izby;
- 7) odwołuje członków organów izby przed upływem kadencji;
- 8) podejmuje uchwały w innych sprawach objętych zakresem działania izby.

Art. 19 [Zadania okręgowej rady izby]

1. Okręgowa rada izby wykonuje zadania samorządu zawodowego na obszarze działania izby, w okresie między zjazdami, w szczególności:
  - 1) kieruje działalnością okręgowej izby;
  - 2) wykonuje uchwały okręgowego zjazdu izby;
  - 3) dokonuje podziału obszaru działania okręgowej izby na obwody wyborcze i ustala liczbę delegatów na okręgowy zjazd;
  - 4) sporządza sprawozdania z wykonania budżetu;
  - 5) składa okręgowemu zjazdowi izby oraz Krajowej Radzie Izby sprawozdania ze swojej działalności;
  - 6) wykonuje zadania zlecone przez Krajową Izbę;

- 7) reprezentuje samorząd zawodowy przed organami administracji rządowej i samorządu terytorialnego oraz właściwymi stowarzyszeniami zawodowymi;
  - 8) prowadzi listę członków okręgowej izby;
  - 9) zapewnia ustawiczne doskonalenie zawodowe członków izby;
  - 10) występuje do okręgowego sądu dyscyplinarnego o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego oraz prowadzi sprawy z zakresu odpowiedzialności zawodowej;
  - 11) prowadzi rejestr ukaranych z tytułu odpowiedzialności dyscyplinarnej członków okręgowej izby.
3. Okręgowa rada izby podejmuje uchwałę w sprawie wpisu na listę członków okręgowej izby oraz skreślenia z listy lub zawieszenia w prawach członka.
  4. Uchwała rady okręgowej izby w sprawie wpisu na listę członków powinna być podjęta w ciągu 2 miesięcy od dnia złożenia wniosku o wpis.
  5. Od uchwały, o której mowa w ust. 2, służy odwołanie do Krajowej Rady Izby w terminie 30 dni od daty doręczenia uchwały.
  6. Od uchwały, o której mowa w ust. 2, oraz w wypadku niepodjęcia uchwały przez radę okręgową izby w ciągu 2 miesięcy od dnia złożenia wniosku o wpis lub niepodjęcia uchwały przez Krajową Radę Izby w ciągu 2 miesięcy od dnia doręczenia odwołania, zainteresowanemu służy skarga do sądu administracyjnego.

Art. 20 [Uprawnienie okręgowej rady izby do wydawania zaświadczeń] Właściwa okręgowa rada izby architektów lub inżynierów budownictwa wydaje członkom izby:

- 1) zaświadczenie o członkostwie w izbie;
- 2) zaświadczenie potwierdzające posiadanie kwalifikacji zgodnych z wymaganiami wynikającymi z przepisów prawa Unii Europejskiej oraz że posiadany dyplom ukończenia studiów wyższych odpowiada dokumentom poświadczającym posiadanie kwalifikacji zawodowych architekta, wynikających z przepisów prawa Unii Europejskiej;
- 3) zaświadczenie potwierdzające posiadanie kwalifikacji do wykonywania zawodu inżyniera budownictwa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 4) inne zaświadczenia wymagane przez właściwe organy państw członkowskich, zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej.

Art. 21 [Skład prezydium okręgowej rady izby]

1. W skład prezydium okręgowej rady izby wchodzi przewodniczący oraz wybrani przez okręgową radę spośród jej członków: zastępcy przewodniczącego, sekretarz, skarbnik i członkowie.
2. Prezydium okręgowej rady izby reprezentuje okręgową radę na zewnątrz i działa w jej imieniu w sprawach określonych regulaminem rady.
3. Oświadczenia woli w imieniu okręgowej rady izby składają co najmniej dwaj członkowie prezydium, w tym przewodniczący lub zastępca.

Art. 22 [Osoby z głosem doradczym] W posiedzeniach okręgowej rady izby i prezydium mogą brać udział z głosem doradczym:

- 1) przewodniczący:
  - a) okręgowej komisji rewizyjnej,
  - b) okręgowej komisji kwalifikacyjnej,
  - c) okręgowego sądu dyscyplinarnego;
- 2) okręgowy rzecznik dyscyplinarny;
- 3) inne zaproszone osoby, a w szczególności przedstawiciele stowarzyszeń zawodowych.

Art. 23 [Okręgowa komisja rewizyjna] Okręgowa komisja rewizyjna:

- 1) kontroluje działalność statutową, finansową i gospodarczą okręgowej izby;
- 2) składa sprawozdania okręgowemu zjazdowi izby i Krajowej Komisji Rewizyjnej;
- 3) występuje z wnioskiem o udzielenie absolutorium okręgowej radzie izby.

Art. 24 [Okręgowa komisja kwalifikacyjna]

1. Okręgowa komisja kwalifikacyjna:

- 1) prowadzi postępowania kwalifikacyjne w sprawach nadawania uprawnień budowlanych, zwane dalej „postępowaniami kwalifikacyjnymi”;
- 2) przeprowadza egzaminy w sprawach nadawania uprawnień budowlanych i wydaje decyzje o nadaniu tych uprawnień, z zastrzeżeniem art. 33 pkt 8;
- 3) przesyła decyzję o nadaniu uprawnień budowlanych do okręgowej rady izby oraz do centralnego rejestru, prowadzonego przez właściwą Krajową Komisję Kwalifikacyjną;
- 4) prowadzi rejestr osób, którym nadała uprawnienia budowlane;
- 5) dokonuje, co najmniej raz w roku, analizy przeprowadzonych postępowań kwalifikacyjnych;
- 6) sporządza opinie dla okręgowego sądu dyscyplinarnego w sprawach z zakresu odpowiedzialności zawodowej członków okręgowej izby architektów oraz inżynierów budownictwa;
- 7) składa sprawozdania ze swojej działalności okręgowemu zjazdowi izby i Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej.

2. Od decyzji, o których mowa w ust. 1 pkt 2, przysługuje odwołanie do Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej w terminie 14 dni od dnia jej otrzymania.

Art. 25 [Okręgowy sąd dyscyplinarny]

1. Okręgowy sąd dyscyplinarny rozpatruje sprawy z zakresu odpowiedzialności zawodowej oraz sprawy dyscyplinarne członków okręgowej izby wniesione przez okręgowego rzecznika odpowiedzialności zawodowej lub okręgową radę izby.
2. Okręgowy sąd dyscyplinarny orzeka w składzie trzyosobowym.
3. Okręgowy sąd dyscyplinarny orzeka o zatarciu kary, o której mowa w art. 68 ust. 1.
4. Okręgowy sąd dyscyplinarny dokonuje, co najmniej raz w roku, analizy przeprowadzonych postępowań w sprawach odpowiedzialności zawodowej członków izb architektów oraz inżynierów budownictwa i dyscyplinarnej członków izby oraz składa okręgowemu zjazdowi izby i Krajowemu Sądowi Dyscyplinarnemu roczne i kadencyjne sprawozdania ze swojej działalności.

Art. 26 [Okręgowy rzecznik odpowiedzialności zawodowej] Okręgowy rzecznik dyscyplinarny lub jego zastępca:

- 1) prowadzi postępowania wyjaśniające oraz sprawuje funkcje oskarżyciela w sprawach z zakresu odpowiedzialności zawodowej członków izb architektów oraz inżynierów budownictwa i dyscyplinarnej członków okręgowej izby;
- 2) składa odwołania od orzeczeń okręgowego sądu dyscyplinarnego w sprawach, o których mowa w pkt 1, do Krajowego Sądu Dyscyplinarnego, a od orzeczeń Krajowego Sądu Dyscyplinarnego składa odwołania do właściwego sądu apelacyjnego w zakresie odpowiedzialności dyscyplinarnej albo skargę do sądu administracyjnego w zakresie odpowiedzialności zawodowej członków izb architektów oraz inżynierów budownictwa;
- 3) składa okręgowemu zjazdowi izby i Krajowemu Rzecznikowi Odpowiedzialności

Zawodowej roczne i kadencyjne sprawozdania ze swojej działalności.

Rozdział 3. Krajowe Izby.

Art. 27 [Miejsce w strukturze] Najwyższymi jednostkami organizacyjnymi samorządów zawodowych są Krajowe Izby.

Art. 28 [Organy Krajowych Izb; kadencja]

1. Organami Krajowych Izb są:
  - 1) Krajowy Zjazd Izby;
  - 2) Krajowa Rada Izby;
  - 3) Krajowa Komisja Rewizyjna;
  - 4) Krajowa Komisja Kwalifikacyjna;
  - 5) Krajowy Sąd Dyscyplinarny;
  - 6) Krajowy Rzecznik Dyscyplinarny.
2. Kadencja organów Krajowych Izb trwa 4 lata.

Art. 29 [Krajowy Zjazd Izby]

1. Krajowy Zjazd Izby jest najwyższym organem Krajowej Izby.
2. Krajowy Zjazd Izby stanowią delegaci wybrani przez okręgowe zjazdy izb.
3. W Krajowym Zjeździe Izby biorą udział z głosem doradczym niebędący delegatami członkowie ustępujących organów Krajowej Izby, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 2-6.
4. Krajowa Rada Izby określa zasady ustalania liczby delegatów z okręgowych izb na Krajowy Zjazd Izby.
5. Krajowa Rada Izby zwołuje Krajowy Zjazd Izby, co najmniej raz w roku jako sprawozdawczy, a co 4 lata jako sprawozdawczo-wyborczy.
6. Nadzwyczajny Krajowy Zjazd Izby zwołuje Krajowa Rada Izby z własnej inicjatywy lub na wniosek Krajowej Komisji Rewizyjnej, co najmniej 1/3 ogólnej liczby członków okręgowych rad izb, co najmniej 1/5 wszystkich członków okręgowych izb albo ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa.
7. Nadzwyczajny Krajowy Zjazd Izby powinien być zwołany w terminie 2 miesięcy od dnia wpływu wniosku o zwołanie zjazdu.

Art. 30 [Uchwały Krajowego Zjazdu Izby]

1. Uchwały Krajowego Zjazdu Izby są podejmowane zwykłą większością głosów, w obecności co najmniej połowy liczby delegatów na Krajowy Zjazd Izby.
2. Wybory do organów Krajowej Izby odbywają się w głosowaniu tajnym.
3. Krajowy Zjazd może uchwalić tajność obrad na wniosek co najmniej 1/3 delegatów Krajowego Zjazdu Izby.

Art. 31 [Obowiązki Krajowego Zjazdu Izby] Krajowy Zjazd Izby:

- 1) ustala liczbę członków organów Krajowej Izby;
- 2) wybiera Prezesa i członków Krajowej Rady Izby;
- 3) wybiera przewodniczącego i członków organów Krajowej Izby, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 3-5, oraz Krajowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej;
- 4) ustala zasady gospodarki finansowej Krajowej Izby oraz uchwała jej budżet;
- 5) uchwała statut i regulaminy określające organizację organów izby i tryb ich działania;
- 6) uchwała regulamin wyborów do organów izby;

- 7) ustala wysokość i sposób uiszczania składek członkowskich i innych opłat na rzecz izby oraz zasady ich podziału;
- 8) ustala zasady prowadzenia listy członków izby;
- 9) udziela absolutorium Krajowej Radzie Izby;
- 10) uchwała, po zasięgnięciu opinii stowarzyszeń zawodowych, zasady etyki zawodowej;
- 11) ustala program działania samorządu zawodowego;
- 12) rozpatruje i zatwierdza sprawozdania z działalności Krajowej Rady Izby, Krajowej Komisji Rewizyjnej, Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej, Krajowego Sądu Dyscyplinarnego i Krajowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej.

Art. 32 [Skład Krajowej Rady Izby]

1. W skład Krajowej Rady Izby wchodzi Prezes i członkowie wybrani przez Krajowy Zjazd Izby.
2. Prezydium Krajowej Rady Izby stanowią Prezes i wybrani przez Krajową Radę Izby spośród jej członków: wiceprezesi, sekretarz, skarbnik i członkowie.
3. Prezydium Krajowej Rady Izby działa w imieniu Krajowej Rady Izby w sprawach określonych regulaminem Rady.
4. Oświadczenia woli w imieniu Krajowej Rady Izby składają przynajmniej dwaj członkowie prezydium, w tym Prezes lub wiceprezes.

Art. 33 [Obowiązki Krajowej Rady Izby] Krajowa Rada Izby kieruje działalnością samorządu zawodowego między Krajowymi Zjazdami, a w szczególności:

- 1) wykonuje uchwały Krajowego Zjazdu Izby;
- 2) koordynuje i nadzoruje działalność okręgowych rad izb;
- 3) reprezentuje członków izby;
- 4) wspiera podnoszenie kwalifikacji zawodowych członków izb;
- 5) koordynuje doskonalenie zawodowe członków izby;
- 6) opracowuje projekt regulaminu wyborów do organów izby;
- 7) uchwała regulamin:
  - a) postępowania kwalifikacyjnego w sprawach nadawania uprawnień budowlanych;
  - b) postępowania kwalifikacyjnego w sprawach nadawania tytułu rzeczoznawcy budowlanego;
  - c) dotyczący dopełnienia obowiązku zawodowego członków izb w zakresie doskonalenia zawodowego i uprawnień organów samorządu służących zapewnieniu przestrzegania tego obowiązku przez członków izb;
- 8) wydaje, po przeprowadzeniu postępowania weryfikacyjnego, decyzję w sprawie uprawnień budowlanych, w stosunku do osób, o których mowa w art. 51 ust. 1, a w wypadku nadania uprawnień budowlanych zobowiązuje okręgową izbę, wskazaną przez zainteresowanego, do dokonania wpisu na listę członków;
- 9) prowadzi centralny rejestr osób ukaranych z tytułu odpowiedzialności zawodowej i dyscyplinarnej;
- 10) dokonuje kontroli uchwał okręgowych rad izb w zakresie zgodności z prawem, uchwałami i regulaminami wydanymi na podstawie ustawy;
- 11) opiniuje projekty aktów normatywnych dotyczących architektury lub budownictwa;
- 12) składa sprawozdanie ze swojej działalności Krajowemu Zjazdowi Izby;
- 13) reprezentuje samorząd wobec organów władzy publicznej oraz organizacji społecznych, zawodowych, samorządowych i innych;
- 14) prowadzi bieżące sprawy Krajowej Izby;
- 15) uchyla uchwały okręgowych rad izb sprzeczne z prawem lub uchwałami i

- regulaminami wydanymi na podstawie ustawy;
- 16) zobowiązuje okręgową radę izby do podjęcia uchwały w określonej sprawie należącej do zakresu działania tej rady, w terminie 30 dni od dnia doręczenia uchwały Krajowej Rady Izby; niepodjęcie przez okręgową radę izby w powyższym terminie stosownej uchwały upoważnia do jej podjęcia Krajową Radę Izby;
  - 17) przedstawia odpowiednio ministrowi właściwemu do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa coroczne informacje o działalności Krajowej Izby;
  - 18) ustala wzory pieczęci organów samorządu zawodowego.

Art. 34 [Osoby z głosem doradczym w posiedzeniach Krajowej Rady] W posiedzeniach Krajowej Rady Izby i jej prezydium mają prawo uczestniczyć z głosem doradczym przewodniczący: Krajowej Komisji Rewizyjnej, Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej, Krajowego Sądu Dyscyplinarnego, okręgowych rad izb, Krajowy Rzecznik Dyscyplinarny, przedstawiciel ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa i inne zaproszone osoby.

Art. 35 [Krajowa Komisja Rewizyjna]

1. Krajowa Komisja Rewizyjna:
  - 1) kontroluje statutową, finansową i gospodarczą działalność Krajowej Izby;
  - 2) przedstawia sprawozdanie z działalności kontrolnej Krajowemu Zjazdowi Izby;
  - 3) sprawuje nadzór nad działalnością okręgowych komisji rewizyjnych;
  - 4) występuje z wnioskiem o udzielenie absolutorium Krajowej Radzie Izby.
2. Krajowa Komisja Rewizyjna uchyla uchwały okręgowych komisji rewizyjnych sprzeczne z prawem lub uchwałami i regulaminami wydanymi na podstawie ustawy.

Art. 36 [Obowiązki Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej]

1. Krajowa Komisja Kwalifikacyjna w szczególności:
  - 1) prowadzi postępowanie odwoławcze i wydaje decyzje w drugiej instancji w sprawach, o których mowa w art. 24 ust. 1 pkt 2;
  - 2) opracowuje zestawy pytań egzaminacyjnych;
  - 3) wydaje decyzje w sprawie nadania tytułu rzeczoznawcy budowlanego;
  - 4) prowadzi rejestr osób posiadających uprawnienia budowlane oraz rzeczoznawców budowlanych;
  - 5) dokonuje, co najmniej raz do roku, analizy przeprowadzonych postępowań kwalifikacyjnych w sprawach nadawania uprawnień budowlanych i rzeczoznawstwa budowlanego;
  - 6) sporządza opinie dla Krajowego Sądu Dyscyplinarnego w sprawach z zakresu odpowiedzialności zawodowej członków izb architektów oraz inżynierów budownictwa;
  - 7) składa Krajowemu Zjazdowi Izby sprawozdanie ze swojej działalności;
  - 8) sprawuje nadzór nad działalnością okręgowych komisji kwalifikacyjnych.
2. Krajowa Komisja Kwalifikacyjna uchyla uchwały okręgowych komisji kwalifikacyjnych sprzeczne z prawem lub uchwałami i regulaminami wydanymi na podstawie ustawy.
3. Decyzje, o których mowa w ust. 1 pkt 1, są decyzjami ostatecznymi, od których przysługuje skarga do sądu administracyjnego w terminie 30 dni od daty ich otrzymania.

Art. 37 [Krajowy Sąd Dyscyplinarny]

1. Krajowy Sąd Dyscyplinarny:
  - 1) rozpatruje odwołania od orzeczeń okręgowych sądów dyscyplinarnych;
  - 2) rozpatruje jako sąd pierwszej instancji sprawy członków organów Krajowej Izby i okręgowych izb z zakresu odpowiedzialności dyscyplinarnej oraz z zakresu odpowiedzialności zawodowej członków izb architektów oraz inżynierów budownictwa;
  - 3) dokonuje, co najmniej raz do roku, analizy postępowań z zakresu odpowiedzialności zawodowej członków izb architektów oraz inżynierów budownictwa i dyscyplinarnej;
  - 4) składa Krajowemu Zjazdowi Izby coroczne sprawozdanie ze swojej działalności;
  - 5) sprawuje nadzór nad działalnością okręgowych sądów dyscyplinarnych;
  - 6) uchyla uchwały okręgowych sądów dyscyplinarnych sprzeczne z prawem lub uchwałami i regulaminami wydanymi na podstawie niniejszej ustawy.
2. Krajowy Sąd Dyscyplinarny orzeka w składzie trzyosobowym jako sąd pierwszej instancji i pięciosobowym jako sąd odwoławczy.

Art. 38 [Krajowy Rzecznik Dyscyplinarny] Krajowy Rzecznik Dyscyplinarny lub jego zastępca:

- 1) prowadzi postępowanie wyjaśniające oraz sprawuje funkcje oskarżyciela w sprawach z zakresu odpowiedzialności zawodowej członków izb architektów oraz inżynierów budownictwa i dyscyplinarnej członków organów Krajowej Izby;
- 2) składa odwołania od orzeczeń Krajowego Sądu Dyscyplinarnego w sprawach, o których mowa w pkt 1, do właściwego sądu apelacyjnego w zakresie odpowiedzialności dyscyplinarnej lub skargę do sądu administracyjnego w zakresie odpowiedzialności zawodowej członków izb architektów oraz inżynierów budownictwa;
- 3) sprawuje nadzór nad działalnością okręgowych rzeczników odpowiedzialności zawodowej;
- 4) składa Krajowemu Zjazdowi Izby roczne i kadencyjne sprawozdanie ze swojej działalności.

Rozdział 4. Samodzielne funkcje techniczne w budownictwie.

Art. 39 [Definicja samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie]

1. Za samodzielną funkcję techniczną w budownictwie uważa się działalność związaną z koniecznością fachowej oceny zjawisk technicznych lub samodzielnego rozwiązania zagadnień architektonicznych i technicznych oraz techniczno-organizacyjnych, a w szczególności działalność obejmującą:
  - 1) projektowanie, sprawdzanie projektów architektoniczno-budowlanych i sprawowanie nadzoru autorskiego;
  - 2) kierowanie budową lub innymi robotami budowlanymi;
  - 3) kierowanie wytwarzaniem konstrukcyjnych elementów budowlanych oraz nadzór i kontrolę techniczną wytwarzania tych elementów;
  - 4) wykonywanie nadzoru inwestorskiego;
  - 5) sprawowanie kontroli technicznej utrzymania obiektów budowlanych;
  - 6) rzeczoznawstwo budowlane.
2. Samodzielne funkcje techniczne w budownictwie, określone w ust. 1 pkt 1-5, mogą wykonywać wyłącznie osoby posiadające odpowiednie wykształcenie techniczne i

praktykę zawodową, dostosowane do rodzaju, stopnia skomplikowania działalności i innych wymagań związanych z wykonywaną funkcją, stwierdzone decyzją, zwaną dalej „uprawnieniami budowlanymi”, wydaną przez organ samorządu zawodowego.

3. Samodzielne funkcje techniczne w budownictwie, określone w ust. 1 pkt 6, mogą wykonywać wyłącznie osoby posiadające odpowiednie wykształcenie techniczne i doświadczenie zawodowe zdobyte po uzyskaniu uprawnień budowlanych stwierdzone decyzją o nadaniu tytułu rzeczoznawcy budowlanego, wydaną przez organ samorządu zawodowego.

Art. 40 [Uprawnienia budowlane]

1. Uprawnienia budowlane mogą być udzielane do projektowania lub kierowania robotami budowlanymi.
2. W uprawnieniach budowlanych należy określić specjalność oraz zakres prac projektowych lub robót budowlanych objętych danym uprawnieniem.
3. Uprawnienia do kierowania robotami budowlanymi stanowią również podstawę do wykonywania samodzielnych funkcji technicznych, o których mowa w art. 39 ust. 1 pkt 3 i 4.
4. Uprawnienia do projektowania lub kierowania robotami budowlanymi stanowią również podstawę do wykonywania samodzielnych funkcji technicznych, o których mowa w art. 39 ust. 1 pkt 5 .

Art. 41 [Rozwinięcie]

1. Uprawnienia budowlane są udzielane w specjalnościach:
  - 1) architektonicznej;
  - 2) konstrukcyjno-budowlanej;
  - 3) inżynierskiej:
    - a) mostowej,
    - b) drogowej,
    - c) kolejowej,
    - d) hydrotechnicznej,
    - e) wyburzeniowej;
  - 4) instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń:
    - a) telekomunikacyjnych,
    - b) ciepłych, wentylacyjnych, gazowych, wodociągowych i kanalizacyjnych,
    - c) elektrycznych i elektroenergetycznych.
2. Uzyskanie uprawnień budowlanych w specjalnościach, o których mowa w ust. 1, wymaga:
  - 1) do projektowania bez ograniczeń:
    - a) ukończenia studiów drugiego stopnia i tytułu magistra inżyniera na kierunku odpowiednim dla danej specjalności,
    - b) odbycia dwuletniej praktyki przy sporządzaniu projektów,
    - c) odbycia rocznej praktyki na budowie;
  - 2) do projektowania w ograniczonym zakresie:
    - a) ukończenia:
      - studiów pierwszego stopnia i tytułu inżyniera na kierunku odpowiednim dla danej specjalności lub
      - studiów drugiego stopnia i tytułu magistra inżyniera na kierunku pokrewnym dla danej specjalności,
    - b) odbycia dwuletniej praktyki przy sporządzaniu projektów,
    - c) odbycia rocznej praktyki na budowie;

- 3) do kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń:
    - a) ukończenia studiów drugiego stopnia i tytułu magistra inżyniera lub pierwszego stopnia i tytułu inżyniera na kierunku odpowiednim dla danej specjalności,
    - b) odbycia odpowiednio dwuletniej lub trzyletniej praktyki na budowie;
  - 4) do kierowania robotami budowlanymi w ograniczonym zakresie:
    - a) ukończenia:
      - studiów drugiego stopnia i tytułu magistra inżyniera na kierunku pokrewnym dla danej specjalności lub
      - studiów pierwszego stopnia i tytułu inżyniera na kierunku odpowiednim dla danej specjalności, lub
      - studiów pierwszego stopnia i tytułu inżyniera na kierunku pokrewnym dla danej specjalności, lub
    - b) posiadania:
      - tytułu zawodowego technika lub
      - dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w zawodzie nauczanym na poziomie technika,
    - c) odbycia praktyki na budowie w wymiarze:
      - dwóch lat w przypadku, o którym mowa w lit. a tiret pierwsze i drugie,
      - trzech lat w przypadku, o którym mowa w lit. a tiret trzecie,
      - czterech lat w przypadku, o którym mowa w lit. b;
  - 5) do projektowania i kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń:
    - a) ukończenia studiów drugiego stopnia i tytułu magistra inżyniera na kierunku odpowiednim dla danej specjalności,
    - b) odbycia dwuletniej praktyki przy sporządzaniu projektów,
    - c) odbycia półtorarocznej praktyki na budowie;
  - 6) do projektowania i kierowania robotami budowlanymi w ograniczonym zakresie:
    - a) ukończenia:
      - studiów pierwszego stopnia i tytułu inżyniera na kierunku odpowiednim dla danej specjalności lub
      - studiów drugiego stopnia i tytułu magistra inżyniera na kierunku pokrewnym dla danej specjalności,
    - b) odbycia dwuletniej praktyki przy sporządzaniu projektów,
    - c) odbycia półtorarocznej praktyki na budowie.
3. Warunkiem zaliczenia praktyki zawodowej jest praca polegająca na bezpośrednim uczestnictwie w pracach projektowych albo na pełnieniu funkcji technicznej na budowie pod kierownictwem osoby posiadającej odpowiednie uprawnienia budowlane, a w przypadku odbywania praktyki za granicą pod kierunkiem osoby posiadającej uprawnienia odpowiednie w danym kraju.
  4. Osobą nadzorującą praktykę zawodową może być wyłącznie osoba posiadająca co najmniej 5-letnie doświadczenie zawodowe przy sporządzaniu projektów lub na budowie w ramach posiadanych uprawnień budowlanych oraz pełniącą funkcję projektanta lub kierownika budowy lub robot w danej specjalności.
  5. Do osób ubiegających się o nadanie uprawnień budowlanych bez ograniczeń, posiadających uprawnienia budowlane w ograniczonym zakresie w tej specjalności, nie stosuje się przepisów ust. 2 pkt 1 lit. b i c, pkt 3 lit. b lub pkt 5 lit. b i c.

Art. 42 [Egzamin na uprawnienia budowlane]

1. Warunkiem uzyskania uprawnień budowlanych jest:

- 1) zdanie egzaminu ze znajomości procesu budowlanego oraz umiejętności praktycznego zastosowania wiedzy technicznej
  - 2) korzystanie w pełni z praw publicznych
  - 3) posiadanie pełnej zdolności do czynności prawnych.
2. Właściwa izba samorządu zawodowego prowadzi postępowanie składające się z dwóch etapów:
- 1) kwalifikowania wykształcenia i praktyki zawodowej jako odpowiednie lub pokrewne dla danej specjalności uprawnień budowlanych, zwanego dalej „kwalifikowaniem”;
  - 2) egzaminu ze znajomości procesu budowlanego oraz umiejętności praktycznego zastosowania wiedzy technicznej.
3. Egzamin składa się przed komisją egzaminacyjną powoływaną przez organ samorządu zawodowego.
4. Egzamin składa się z części pisemnej, przeprowadzanej w formie testu, oraz z części ustnej.
5. W zależności od posiadanego wykształcenia i zakresu odbytej praktyki zawodowej egzamin jest przeprowadzany na uprawnienia budowlane do:
- 1) projektowania w danej specjalności;
  - 2) kierowania robotami budowlanymi w danej specjalności;
  - 3) projektowania i kierowania robotami budowlanymi w danej specjalności.
6. Przy ubieganiu się o nadanie uprawnień budowlanych w innej specjalności lub w innym zakresie niż posiadane egzamin jest ograniczony wyłącznie do zagadnień nieobjętych zakresem egzaminu obowiązującym przy ubieganiu się o już posiadane uprawnienia budowlane.
7. Egzamin jest przeprowadzany co najmniej dwa razy w roku, w terminach ustalanych przez właściwą izbę samorządu zawodowego.
8. Zawiadomienie o terminie egzaminu właściwa izba samorządu zawodowego doręcza, za pośrednictwem operatora pocztowego przesyłką poleconą za potwierdzeniem odbioru, osobie ubiegającej się o nadanie uprawnień budowlanych, co najmniej miesiąc przed tym terminem.
9. Negatywny wynik części pisemnej egzaminu powoduje niedopuszczenie do części ustnej.
10. Osoba, która uzyskała negatywny wynik egzaminu, może ponownie do niego przystąpić, nie wcześniej niż po upływie 3 miesięcy. Osoba, która uzyskała negatywny wynik części ustnej egzaminu, może ponownie przystąpić tylko do tej części.
11. Pozytywny wynik części pisemnej egzaminu jest ważny przez okres 3 lat od dnia jego uzyskania.

Art. 43 [Odpłatność za egzaminy]

1. Postępowanie w sprawie nadania uprawnień budowlanych jest odpłatne.
2. Opłata za postępowanie w sprawie nadania uprawnień budowlanych, o których mowa w art. 41 ust. 2 pkt 1-4:
  - 1) z tytułu kwalifikowania nie przekracza 22% kwoty przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w poprzednim roku kalendarzowym, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2015 r. poz. 748, z późn. zm.¹⁰) zwanego dalej "przeciętnym wynagrodzeniem”;
  - 2) z tytułu przeprowadzenia egzaminu nie przekracza 22% kwoty przeciętnego wynagrodzenia;

- 3) z tytułu ponownego przeprowadzenia części ustnej egzaminu nie przekracza 13% kwoty przeciętnego wynagrodzenia.
3. Opłata za postępowanie w sprawie nadania uprawnień budowlanych, o których mowa w art. 41 ust. 2 pkt 5 i 6:
  - 1) z tytułu kwalifikowania nie przekracza 33% kwoty przeciętnego wynagrodzenia;
  - 2) z tytułu przeprowadzenia egzaminu nie przekracza 33% kwoty przeciętnego wynagrodzenia;
  - 3) z tytułu ponownego przeprowadzenia części ustnej egzaminu nie przekracza 19% kwoty przeciętnego wynagrodzenia.
4. Wysokość opłat za postępowanie kwalifikacyjne i egzaminacyjne ustala i podaje do publicznej wiadomości na swojej stronie internetowej właściwa krajowa izba samorządu zawodowego.
5. Opłatę za postępowanie kwalifikacyjne wnosi się na rachunek bankowy właściwej izby samorządu zawodowego najpóźniej w dniu złożenia wniosku o nadanie uprawnień budowlanych, a dowód wpłaty dołącza się do wniosku. Opłatę za postępowanie egzaminacyjne wnosi się na rachunek bankowy właściwej izby samorządu zawodowego, co najmniej 14 dni przed terminem egzaminu. Opłaty za postępowanie w sprawie nadania uprawnień budowlanych stanowią przychód właściwej izby samorządu zawodowego.
6. Opłata, o której mowa w ust. 2 pkt 1 i ust. 3 pkt 1, nie podlega zwrotowi, natomiast opłata, o której mowa w ust. 2 pkt 2 i 3 oraz ust. 3 pkt 2 i 3, podlega zwrotowi w przypadku usprawiedliwionego niestawienia się na egzamin albo usprawiedliwionego odstąpienia od egzaminu.
7. Za udział w postępowaniu w sprawie nadania uprawnień budowlanych członkom komisji kwalifikacyjnej i egzaminacyjnej przysługuje wynagrodzenie, które nie może być wyższe niż:
  - 1) za udział w kwalifikowaniu - 9% opłaty ustalonej na podstawie ust. 2 pkt 1 i ust. 3 pkt 1 od jednego wniosku o nadanie uprawnień budowlanych;
  - 2) za przeprowadzenie egzaminu - 9% opłaty ustalonej na podstawie ust. 2 pkt 2 i ust. 3 pkt 2 od jednej osoby egzaminowanej;
  - 3) za ponowne przeprowadzenie części ustnej egzaminu - 9% opłaty ustalonej na podstawie ust. 2 pkt 3 i ust. 3 pkt 3 od jednej osoby egzaminowanej.

Art. 44 [Zasady wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie]

Osoby wykonujące samodzielne funkcje techniczne w budownictwie są odpowiedzialne za wykonywanie tych funkcji zgodnie z przepisami i zasadami wiedzy technicznej oraz za należyłą staranność w wykonywaniu pracy, jej właściwą organizację, bezpieczeństwo i jakość.

Art. 45 [Podstawa wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie]

1. Podstawę do wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie stanowi wpis, w drodze decyzji, do centralnego rejestru prowadzonego przez właściwą Krajową Komisję Kwalifikacyjną oraz wpis na listę członków właściwej izby samorządu zawodowego, potwierdzony zaświadczeniem wydanym przez tę izbę, z określonym w nim terminem ważności.
2. Okręgowe izby samorządu zawodowego są obowiązane przekazywać bezzwłocznie informacje o wpisie na listę członków właściwej izby samorządu zawodowego oraz o wykreśleniu z tej listy, w celu ujawnienia w rejestrze, o którym mowa w 36 ust. 1 pkt 4).

Art. 46 [Upoważnienie] Minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, określi w drodze rozporządzenia:

- 1) rodzaje i zakres przygotowania zawodowego do wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie:
    - a) kierunki studiów wyższych odpowiednie lub pokrewne dla danej specjalności,
    - b) wykaz zawodów związanych z budownictwem,
  - 2) sposób stwierdzania posiadania przygotowania zawodowego i jego weryfikacji, w tym sposób:
    - a) dokumentowania i weryfikacji posiadanego wykształcenia, a także kwalifikowania,
    - b) dokumentowania i odbywania praktyki, a także kryteria uznawania praktyki,
    - c) przeprowadzania egzaminu ze znajomości procesu budowlanego oraz umiejętności praktycznego zastosowania wiedzy technicznej,
  - 3) ograniczenia zakresu uprawnień budowlanych
- mając na względzie zapewnienie przejrzystego i sprawnego przeprowadzania czynności związanych z nadawaniem uprawnień budowlanych, a także uznawaniem praktyk zawodowych.

Art. 47 [Rzecznawcy]

1. Rzecznawcą budowlanym może być osoba, która:
  - 1) korzysta w pełni z praw publicznych;
  - 2) ma pełną zdolność do czynności prawnych;
  - 3) posiada:
    - a) tytuł zawodowy magistra inżyniera, magistra inżyniera architekta, inżyniera lub inżyniera architekta,
    - b) uprawnienia budowlane bez ograniczeń,
    - c) co najmniej 10 lat praktyki w zakresie objętym rzecznawstwem po uzyskaniu uprawnień budowlanych,
    - d) znaczący dorobek praktyczny w zakresie objętym rzecznawstwem,
  - 4) jest członkiem właściwej izby samorządu zawodowego
2. Właściwy organ samorządu zawodowego, na wniosek zainteresowanego, orzeka, w drodze decyzji, o nadaniu tytułu rzecznawcy budowlanego, określając zakres rzecznawstwa oraz okres do kiedy tytuł zachowuje ważność.
3. Podstawę do podjęcia czynności rzecznawcy budowlanego stanowi dokonanie wpisu, w drodze decyzji, do centralnego rejestru rzecznawców budowlanych prowadzonego przez Krajową Komisję Kwalifikacyjną właściwego samorządu zawodowego.
4. Postępowanie w sprawie nadania tytułu rzecznawcy budowlanego jest odpłatne, z zastrzeżeniem, że opłata za postępowanie w sprawie nadania tytułu rzecznawcy budowlanego nie przekracza 33% kwoty przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w poprzednim roku kalendarzowym, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2016 r. poz. 887, z późn. zm.)
5. Właściwy organ samorządu zawodowego orzeka, w drodze decyzji, o pozbawieniu tytułu rzecznawcy budowlanego na wniosek rzecznawcy lub w razie:
  - 1) pozbawienia praw publicznych;
  - 2) ukarania z tytułu odpowiedzialności zawodowej;
  - 3) nienależytego wykonywania czynności rzecznawcy budowlanego.

5. Skreślenie z listy rzeczoznawców budowlanych następuje:
- 1) na podstawie ostatecznej decyzji o pozbawieniu tytułu rzeczoznawcy budowlanego;
  - 2) w razie śmierci rzeczoznawcy.

Art. 48 [Listy rzeczoznawców]

1. Krajowa Komisja Kwalifikacyjna właściwej izby samorządu zawodowego prowadzi listę rzeczoznawców budowlanych, na których zamieszcza się następujące dane:
  1. imiona i nazwisko;
  2. adres zamieszkania;
  3. numer PESEL, a w przypadku braku numeru PESEL - numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość;
  4. informację o wykształceniu i posiadanych stopniach naukowych lub tytule naukowym;
  5. numer, datę i miejsce wydania decyzji;
  6. podstawę prawną wydania decyzji;
  7. numer, specjalność i zakres uprawnień budowlanych;
  8. informację o przynależności do właściwej okręgowej izby samorządu zawodowego;
  9. określenie zakresu rzeczoznawstwa;
  10. numer kancelaryjny;
  11. pozycję na liście;
  12. datę wpisu na listę;
  13. datę wykreślenia z listy;
  14. przyczynę wykreślenia z listy.
2. Udostępnieniu podlegają dane wymienione w ust. 1 pkt 1 i 5-13.

Art. 49 [Obowiązkowe ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej]

1. Członek izby samorządu zawodowego podlega obowiązkowi ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej za szkody, które mogą wynikać w związku z wykonywaniem samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie.
2. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, po zasięgnięciu opinii Polskiej Izby Ubezpieczeń, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w ust. 2, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, biorąc w szczególności pod uwagę specyfikę wykonywanego zawodu oraz zakres realizowanych zadań.

Rozdział 5. Świadczenie usług transgranicznych

Art. 50 [Świadczenie usługi transgranicznej]

1. Obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta lub inżyniera budownictwa, który prowadzi zgodnie z prawem działalność w zakresie tego zawodu w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim, ma prawo do świadczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej usługi transgranicznej w rozumieniu art. 5 pkt 10 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz.U. z 2016 r. poz. 65) w zawodzie odpowiednio architekta lub inżyniera budownictwa.
2. W przypadkach, o których mowa w art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o

- zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej, właściwy organ może wszcząć postępowanie w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych wobec obywatela państwa członkowskiego posiadającego kwalifikacje zawodowe architekta lub inżyniera budownictwa zamierzającego świadczyć na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej usługę transgraniczną po raz pierwszy.
3. Postępowania w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych nie wszczyna się wobec obywatela państwa członkowskiego posiadającego kwalifikacje zawodowe architekta potwierdzone dokumentami wymienionymi w obwieszczeniu wydanym na podstawie art. 5 ust. 5.
  4. Przed rozpoczęciem świadczenia usługi transgranicznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta lub inżyniera budownictwa przedkłada okręgowej radzie izby właściwej ze względu na miejsce zamierzonego świadczenia usługi:
    - 1) oświadczenie o zamiarze jej świadczenia zawierające informacje o:
      - a) rodzaju czynności zawodowych, jakie zamierza wykonywać;
      - b) posiadanym ubezpieczeniu lub innych środkach indywidualnego albo zbiorowego zabezpieczenia w odniesieniu do odpowiedzialności zawodowej;
    - 2) dokument potwierdzający obywatelstwo;
    - 3) zaświadczenie wydane przez właściwy organ państwa członkowskiego, że obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta lub inżyniera budownictwa wykonuje faktycznie i zgodnie z prawem zawód lub działalność w tym państwie członkowskim oraz że w momencie składania zaświadczenia nie obowiązuje go zakaz, nawet tymczasowy, wykonywania zawodu lub działalności;
    - 4) dokumenty potwierdzające kwalifikacje zawodowe.
  5. W przypadku istotnej zmiany stanu faktycznego potwierdzonego dokumentami, o których mowa w ust. 4 pkt 2-4 oraz właściwości miejscowej, obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta lub inżyniera budownictwa jest obowiązany ponownie przedłożyć te dokumenty okręgowej radzie izby właściwej ze względu na miejsce świadczenia usługi transgranicznej.
  6. Obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta lub inżyniera budownictwa przedkłada oświadczenie, o którym mowa w ust. 4 pkt 1, ponownie w każdym roku, w którym zamierza świadczyć usługę transgraniczną.
  7. Świadczenie usługi transgranicznej podlega indywidualnej ocenie dokonywanej przez właściwą okręgową radę izby, przy uwzględnieniu w szczególności długości, częstotliwości, regularności oraz ciągłości świadczenia tej usługi.
  8. Właściwa okręgowa rada izby dokonuje tymczasowego wpisu na listę członków izby osób, o których mowa w ust. 1. Wpis jest dokonywany nieodpłatnie po złożeniu oświadczenia, o którym mowa w ust. 4 pkt 1, i nie może powodować utrudnień lub opóźnień w świadczeniu usługi transgranicznej.
  9. Obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta lub inżyniera budownictwa nie ma obowiązku rejestracji swojej działalności w systemie ubezpieczeń społecznych w celu dokonywania rozliczeń związanych ze świadczeniem usługi transgranicznej na rzecz osób ubezpieczonych. Jest jednak obowiązany poinformować właściwy oddział Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o zamiarze świadczenia usługi transgranicznej przed jego rozpoczęciem, a w nagłych przypadkach - o świadczeniu usługi transgranicznej po jego zakończeniu.
  10. Do obywatela państwa członkowskiego posiadającego kwalifikacje zawodowe architekta lub inżyniera budownictwa świadczącego usługę transgraniczną stosuje się przepisy

regulujące wykonywanie zawodu odpowiednio architekta lub inżyniera budownictwa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które są bezpośrednio powiązane z kwalifikacjami zawodowymi oraz ochroną i bezpieczeństwem konsumentów, w szczególności przepisy dotyczące definicji zawodu, używania tytułów zawodowych i poważnych uchybień zawodowych, a także przepisy dyscyplinarne.

11. Obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta lub inżyniera budownictwa świadczący usługę transgraniczną posługuje się tytułem zawodowym nadanym w państwie członkowskim, w którym uzyskał kwalifikacje do wykonywania tego zawodu.
12. Obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta, o którym mowa w ust. 2 i 3, może posługiwać się polskim tytułem zawodowym.
13. Właściwa okręgowa rada izby może zwracać się do właściwych organów państwa członkowskiego o przedstawienie informacji potwierdzających, że obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta lub inżyniera budownictwa wykonuje działalność zgodnie z prawem, w sposób należyty oraz że nie zostały na niego nałożone kary dyscyplinarne lub sankcje karne związane z wykonywaniem zawodu lub prowadzeniem działalności.
14. Właściwa okręgowa rada izby, na wniosek właściwego organu państwa członkowskiego, udostępnia mu informacje dotyczące obywatela państwa członkowskiego posiadającego kwalifikacje zawodowe architekta lub inżyniera budownictwa, o których mowa w ust. 13, oraz informacje niezbędne do rozpatrzenia skargi złożonej na obywatela państwa członkowskiego posiadającego kwalifikacje zawodowe architekta lub inżyniera budownictwa przez usługobiorcę.

Art. 51 [Wyłączenie zastosowania przepisu] Przepisu art. 20a nie stosuje się do cudzoziemca posiadającego zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, oraz cudzoziemca, któremu w Rzeczypospolitej Polskiej nadano status uchodźcy lub udzielono ochrony uzupełniającej.

Rozdział 6. Uznawanie kwalifikacji zawodowych

Art. 52 [Wniosek o wszczęcie postępowania w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych]

1. Właściwa Krajowa Rada Izby wszczyna postępowanie w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych architekta lub inżyniera budownictwa na wniosek obywatela państwa członkowskiego.
2. Właściwa Krajowa Rada Izby zawiadamia wnioskodawcę o otrzymaniu wniosku o wszczęcie postępowania w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych architekta lub inżyniera budownictwa w terminie miesiąca od dnia jego otrzymania, a w przypadku stwierdzenia braków formalnych wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia wniosku.
3. Postępowanie w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych architekta lub inżyniera budownictwa kończy się wydaniem decyzji, nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia złożenia przez wnioskodawcę wszystkich niezbędnych dokumentów, z zastrzeżeniem art. 55.
4. Wniosek o wszczęcie postępowania w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych architekta lub inżyniera budownictwa zawiera:
  - 4) imię (imiona), nazwisko, datę i miejsce urodzenia wnioskodawcy;
  - 5) obywatelstwo wnioskodawcy oraz nazwę państwa członkowskiego, w którym wnioskodawca uzyskał kwalifikacje zawodowe architekta lub inżyniera

- budownictwa;
- 6) określenie zawodu regulowanego albo działalności regulowanej wraz z określeniem formy, w jakiej działalność ma być wykonywana;
  - 7) informację o posiadanych kwalifikacjach i uprawnieniach;
  - 8) informacje o ukończonym kształceniu regulowanym;
  - 9) wykaz dokumentów dołączonych do wniosku.
5. Do wniosku o wszczęcie postępowania w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych architekta lub inżyniera budownictwa dołącza się:
    - 1) dokument potwierdzający obywatelstwo wnioskodawcy;
    - 2) dokumenty potwierdzające kwalifikacje zawodowe architekta lub inżyniera budownictwa oraz, o ile jest to wymagane, dokumenty potwierdzające doświadczenie zawodowe wnioskodawcy;
    - 3) zaświadczenie wydane przez właściwy organ państwa członkowskiego nie wcześniej niż 3 miesiące przed dniem złożenia wniosku, poświadczające, że architektowi lub inżynierowi budownictwa nie zawieszono prawa wykonywania działalności lub nie zakazano wykonywania zawodu.
  6. Dokumenty, o których mowa w ust. 5 pkt 2, nie są wymagane w przypadku architektów posiadających kwalifikacje zawodowe potwierdzone dokumentami wymienionymi w obwieszczeniu wydanym na podstawie art. 5 ust. 5.
  7. Obowiązek umieszczania we wniosku o wszczęcie postępowania w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych architekta lub inżyniera budownictwa informacji o obywatelstwie wnioskodawcy oraz dołączania do wniosku potwierdzającego je dokumentu nie dotyczy wnioskodawcy będącego bezpaństwowcem, któremu nadano status uchodźcy, udzielono ochrony uzupełniającej, albo który posiada zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach.
  8. W przypadku gdy właściwy organ państwa członkowskiego nie wydaje zaświadczenia, o którym mowa w ust. 5 pkt 3, dopuszcza się zastąpienie go pisemnym oświadczeniem wnioskodawcy złożonym do właściwej Krajowej Rady Izby.
  9. Wniosek o wszczęcie postępowania w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych architekta lub inżyniera budownictwa składa się w języku polskim. W toku tego postępowania dokumenty składa się w języku polskim albo w innym języku wraz z tłumaczeniem na język polski. W przypadku dokumentów szczególnie istotnych dla rozstrzygnięcia postępowania właściwa Krajowa Rada Izby może wymagać tłumaczenia dokonanego przez tłumacza przysięgłego prowadzącego działalność w Rzeczypospolitej Polskiej lub w państwie członkowskim. Tłumaczenie na język polski nie jest wymagane w przypadku dokumentów potwierdzających dane, o których mowa w ust. 4 pkt 1 i 2.
  10. W przypadku uzasadnionych wątpliwości dotyczących autentyczności dyplomów, świadectw lub innych dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji zawodowych do wykonywania zawodu architekta lub inżyniera budownictwa, wydanych przez właściwe organy państwa członkowskiego lub w przypadku uzasadnionych wątpliwości dotyczących spełnienia wymogów w zakresie kształcenia określonych w przepisach prawa Unii Europejskiej, właściwa Krajowa Rada Izby zwraca się do tych organów o potwierdzenie autentyczności dokumentów lub potwierdzenie spełnienia wymogów w zakresie kształcenia.
  11. Właściwa Krajowa Rada Izby wydaje decyzję o uznaniu kwalifikacji zawodowych wnioskodawcy spełniającemu warunki określone w ustawie oraz zobowiązuje wskazaną przez niego okręgową izbę do dokonania wpisu na listę członków, jeżeli posiada on znajomość języka polskiego w mowie i w piśmie w zakresie niezbędnym

do wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie.

12. Właściwa Krajowa Rada na wniosek strony weryfikuje znajomość języka polskiego w mowie i w piśmie w zakresie niezbędnym do wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie.

Art. 53 [Obowiązek współdziałania z właściwymi organami państwa członkowskiego]

1. Jeżeli właściwa Krajowa Rada Izby albo właściwa okręgowa rada izby posiadają informacje dotyczące postępowań dyscyplinarnych lub nałożonych sankcji karnych, lub innych ważnych okoliczności, które mogą wywierać wpływ na wykonywanie zawodu architekta lub inżyniera budownictwa, informują o tym zdarzeniu właściwe organy państwa członkowskiego innego niż Rzeczpospolita Polska.
2. Właściwa Krajowa Rada Izby oraz właściwa okręgowa rada izby mają obowiązek:
  - 1) dokonania weryfikacji informacji, o których mowa w ust. 1, o które występują właściwe organy państwa członkowskiego;
  - 2) informowania o wynikach weryfikacji, o której mowa w pkt 1, właściwe organy państwa członkowskiego.
3. Właściwa Krajowa Rada Izby albo właściwa okręgowa rada izby, na wniosek właściwych organów państwa członkowskiego innego niż Rzeczpospolita Polska, w odniesieniu do osób będących członkami izby, potwierdza autentyczność dyplomów, świadectw lub innych dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji do wykonywania zawodu architekta lub inżyniera budownictwa albo spełnienie wymagań w zakresie kształcenia, określonych w przepisach prawa Unii Europejskiej.
4. Właściwa okręgowa rada izby, na wniosek właściwego organu państwa członkowskiego innego niż Rzeczpospolita Polska, udostępnia informacje potwierdzające, że architekt lub inżynier budownictwa wykonuje działalność zgodnie z prawem, w sposób należyty, oraz że nie zostały na niego nałożone kary dyscyplinarne lub sankcje karne związane z wykonywaniem zawodu lub prowadzeniem działalności, a także informacje niezbędne przy rozpatrywaniu skargi złożonej na architekta lub inżyniera budownictwa przez usługobiorcę.
5. Właściwa Krajowa Rada Izby oraz właściwa okręgowa rada izby zapewniają poufność wymienianych informacji.
6. Wymiana informacji, o których mowa w ust. 1, 3 i 3a, odbywa się za pośrednictwem Systemu Wymiany Informacji na Rynku Wewnętrznym IMI, o którym mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1024/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie współpracy administracyjnej za pośrednictwem systemu wymiany informacji na rynku wewnętrznym i uchylającą decyzję Komisji 2008/49/WE („rozporządzeniu w sprawie IMI”) (Dz.Urz. UE L 316 z 14.11.2012, str. 1, z późn. zm.).

Art. 54 [Tytuł uzyskany w państwie członkowskim]

1. Obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta lub inżyniera budownictwa ma prawo posługiwania się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oryginalnym tytułem określającym wykształcenie uzyskanym w państwie członkowskim lub jego skrótem w języku tego państwa.
2. Właściwa Krajowa Rada Izby może wymagać, aby tytuł określający wykształcenie był opatrzony informacją dotyczącą nazwy i siedziby instytucji albo komisji egzaminacyjnej, która ten tytuł nadała.
3. Jeżeli tytuł, o którym mowa w ust. 1, określający wykształcenie lub jego skrót mogą być mylone z tytułem używanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, dla którego uzyskania jest wymagane dodatkowe szkolenie lub kształcenie, którego obywatel

państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta lub inżyniera budownictwa nie ukończył, właściwa Krajowa Rada Izby może wymagać, aby osoba taka posługiwała się posiadanym tytułem w formie określonej przez właściwą Krajową Radę Izby.

Art. 55 [Uznanie kwalifikacji zawodowych]

1. Krajowa Rada Izby Architektów, rozpatrując wnioski o uznanie kwalifikacji zawodowych złożony przez obywatela państwa członkowskiego, który nie spełnia wymagań określonych w ustawie, stosuje odpowiednio przepisy ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej.
2. W zakresie nieuregulowanym niniejszą ustawą, do zasad uznawania kwalifikacji zawodowych lub świadczenia usług transgranicznych stosuje się przepisy, o których mowa w ust. 1.
3. Przepisy, o których mowa w ust. 1, mają zastosowanie również w przypadku wniosku w sprawie uznania kwalifikacji obywatela państwa członkowskiego nabytych na terytorium państwa innego niż państwo członkowskie.

Art. 56 [Uznanie kwalifikacji zawodowych w celu przyznania częściowego dostępu do zawodu]

1. W przypadku gdy różnice między wykonywaniem zawodu architekta lub inżyniera budownictwa w państwie członkowskim a wykonywaniem zawodu architekta lub inżyniera budownictwa w Rzeczypospolitej Polskiej są na tyle znaczące, że przystąpienie do testu umiejętności lub odbycie stażu adaptacyjnego, o których mowa w art. 20 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej, wiązałoby się z koniecznością ukończenia przez składającego wniosek w postępowaniu o uznanie kwalifikacji zawodowych pełnego programu kształcenia wymaganego do pełnego dostępu do zawodu architekta lub inżyniera budownictwa w Rzeczypospolitej Polskiej, właściwa Krajowa Rada Izby, po indywidualnym rozpatrzeniu wniosku, może uznać kwalifikacje zawodowe tej osoby w celu przyznania jej częściowego dostępu do wykonywania zawodu architekta lub inżyniera budownictwa.
2. Obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta lub inżyniera budownictwa, któremu na podstawie ust. 1 zostały uznane kwalifikacje zawodowe w celu przyznania częściowego dostępu do zawodu architekta lub inżyniera budownictwa, posługuje się tytułem ustalonym dla tego zawodu w państwie członkowskim w oryginalnym brzmieniu, ze wskazaniem czynności zawodowych objętych częściowym dostępem.
3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w przypadku architektów posiadających kwalifikacje zawodowe potwierdzone dokumentami wymienionymi w obwieszczeniu wydanym na podstawie art. 5 ust. 5.
4. Uznania kwalifikacji zawodowych w celu przyznania częściowego dostępu do zawodu architekta lub inżyniera budownictwa można odmówić, jeżeli taka odmowa:
  - 1) jest uzasadniona: bezpieczeństwem użytkownika obiektu budowlanego, ochroną konsumentów, ochroną środowiska, zdrowiem lub bezpieczeństwem publicznym;
  - 2) odpowiednio służy zapewnieniu osiągnięcia realizowanego celu;
  - 3) nie wykracza poza zakres niezbędny do osiągnięcia realizowanego celu.

Rozdział 7. Członkostwo w okręgowych izbach.

Art. 57 [Wpis na listę członków] Osoby, których kwalifikacje zostały uznane zgodnie z przepisami art. 52-56, podlegają na ich wniosek wpisowi na listę członków wskazanej przez nich okręgowej izby i podlegają przepisom ustawy, z zastrzeżeniem art. 33 pkt 8.

Art. 58 [Prawa członka izby okręgowej]

1. Członek izby ma prawo:
  - 1) korzystać z pomocy w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz zapewnienia właściwych warunków wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie;
  - 2) korzystać z ochrony i pomocy prawnej izby;
  - 3) korzystać z działalności samopomocowej.
2. Członek samorządu zawodowego może zaskarżyć uchwałę okręgowej izby do właściwych organów Krajowej Izby, a uchwałę Krajowej Izby do sądu administracyjnego.

Art. 59 [Obowiązki członka izby] Członek izby jest obowiązany:

- 1) przestrzegać przy wykonywaniu czynności zawodowych obowiązujących przepisów oraz zasad wiedzy technicznej;
- 2) przestrzegać zasad etyki zawodowej;
- 3) stosować się do uchwał organów izby;
- 4) regularnie opłacać składki członkowskie;
- 5) wypełniać obowiązek doskonalenia zawodowego.

Art. 60 [Skreślenie z listy członków]

1. Skreślenie z listy członków okręgowej izby następuje w wypadku:
  - 1) wniosku członka;
  - 2) orzeczenia o stwierdzeniu utraty uprawnień budowlanych;
  - 3) orzeczenia kary, o której mowa w art. 79 ust. 1 pkt 4;
  - 4) śmierci członka.
2. Skreślenie z listy członków okręgowych izb może nastąpić także w wypadku nieuiszczenia składek członkowskich przez okres 1 roku.
3. Członek izby skreślony z listy członków okręgowej izby z przyczyn, o których mowa w ust. 1 pkt 1-3 oraz w ust. 2, podlega na swój wniosek ponownemu wpisowi na listę, jeżeli odbył szkolenie uzupełniające, z uwzględnieniem art. 79 ust. 1a. Tryb i zakres przeszkolenia ustala Krajowa Rada Izby.
4. Zawieszenie w prawach członka izby następuje w wypadku:
  - 1) orzeczenia kary, o której mowa w art. 64 ust. 1 pkt 3;
  - 2) orzeczenia kary dyscyplinarnej o zawieszeniu w prawach członka izby;
  - 3) nieuiszczenia składek członkowskich przez okres dłuższy niż 6 miesięcy;
  - 4) wniosku członka izby, który czasowo zaprzestał wykonywania samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie.

Art. 61 [Zawieszenie w prawach członka izby]

1. Członkowi izby ukaranemu w trybie dyscyplinarnej, do czasu zatarcia kary zawieszenia w prawach członka, nie przysługuje czynne i bierne prawo wyborcze.
2. Członek izby, o którym mowa w ust. 1, nie może pełnić funkcji w organach izby, a jego mandat w tych organach wygasa.
3. Zawieszenie w prawach członka izby powoduje zakaz wykonywania samodzielnych

funkcji technicznych w budownictwie, na okres zawieszenia.

Art. 62 [Społeczny charakter pełnienia funkcji] Członek organów izby pełni swoje funkcje społecznie, chyba że Zjazd Krajowej Izby, w drodze uchwały, postanowi inaczej.

Rozdział 8. Odpowiedzialność zawodowa w budownictwie.

Art. 63 [Osoby odpowiedzialne] Odpowiedzialności zawodowej w budownictwie podlegają osoby wykonujące samodzielne funkcje techniczne w budownictwie, które:

- 1) dopuściły się występków lub wykroczeń, określonych ustawą;
- 2) zostały ukarane w związku z wykonywaniem samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie;
- 3) wskutek rażących błędów lub zaniedbań, spowodowały zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, bezpieczeństwa mienia lub środowiska albo znaczne szkody materialne;
- 4) nie spełniają lub spełniają niedbale swoje obowiązki;
- 5) uchylają się od podjęcia nadzoru autorskiego lub wykonują niedbale obowiązki wynikające z pełnienia tego nadzoru.

Art. 64 [Rodzaje kar]

1. Popęlnienie czynów powodujących odpowiedzialność zawodową w budownictwie jest zagrożone następującymi karami:
  - 1) upomnieniem;
  - 2) upomnieniem z jednoczesnym nałożeniem obowiązku złożenia, w wyznaczonym terminie, egzaminu, o którym mowa w art. 42 ust. 1;
  - 3) zakazem wykonywania samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie, na okres od roku do 5 lat, połączonym z obowiązkiem złożenia, w wyznaczonym terminie, egzaminu, o którym mowa w art. 42 ust. 1.
2. Przy nakładaniu kary należy uwzględnić dotychczasową karalność z tytułu odpowiedzialności zawodowej w budownictwie.
3. O zakazie wykonywania samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie orzeka się w przypadku znacznego społecznego niebezpieczeństwa czynu.
4. Zakaz wykonywania samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie może być orzeczony również w stosunku do osoby, która:
  - 1) pomimo dwukrotnego upomnienia ponownie dopuściła się czynu, powodującego odpowiedzialność zawodową;
  - 2) uchyla się od złożenia nakazanego egzaminu.
5. Zakaz wykonywania samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie określa się w latach i miesiącach. Kara biegnie od dnia, w którym decyzja o ukaraniu stała się ostateczna.
6. Osobie ukaranej z jednoczesnym nałożeniem obowiązku złożenia egzaminu, która w wyznaczonym terminie egzaminu nie zdała, wyznacza się termin dodatkowy, nie krótszy niż 3 miesiące i nie dłuższy niż 6 miesięcy. W przypadku nieuzyskania oceny pozytywnej w terminie dodatkowym, stwierdza się utratę uprawnień do pełnienia samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie.

Art. 65 [Tryb postępowania]

1. Postępowanie w sprawie odpowiedzialności zawodowej w budownictwie wszczyna się na wniosek organu nadzoru budowlanego, właściwego dla miejsca popełnienia czynu lub stwierdzającego popełnienie czynu, złożony po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, powinien zawierać określenie zarzucanego czynu, uzasadnienie faktyczne i prawne oraz wskazanie dowodów.
3. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, może złożyć w zakresie swojej właściwości organ samorządu zawodowego.

Art. 66 [Właściwości organu]

1. W sprawach odpowiedzialności zawodowej w budownictwie orzekają organy samorządu zawodowego.
2. Właściwość organów samorządu zawodowego w sprawach odpowiedzialności zawodowej w budownictwie regulują odrębne przepisy.

Art. 67 [Decyzje o ukaraniu]

1. Ostateczną decyzję o ukaraniu, w trybie odpowiedzialności zawodowej w budownictwie, przesyła się do wiadomości:
  - 1) jednostce organizacyjnej zatrudniającej osobę ukaraną;
  - 2) właściwemu stowarzyszeniu;
  - 3) organowi, który wydał ukaranemu uprawnienia do pełnienia samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie;
2. Informacja o karze z tytułu odpowiedzialności zawodowej, orzeczonej decyzją, o której mowa w ust. 1, podlega wpisowi do centralnego rejestru ukaranych.

Art. 68 [Przedawnienie] Nie można wszcząć postępowania z tytułu odpowiedzialności zawodowej w budownictwie po upływie 6 miesięcy od dnia powzięcia przez organy nadzoru budowlanego wiadomości o popełnieniu czynu, powodującego tę odpowiedzialność i nie później niż po upływie 3 lat od dnia zakończenia robót budowlanych albo zawiadomienia o zakończeniu budowy lub wydania decyzji o pozwoleniu na użytkowanie obiektu budowlanego.

Art. 69 [Zatarcie kary]

1. Organ, który orzekał w I instancji o odpowiedzialności zawodowej w budownictwie, na wniosek ukaranego, orzeka o zatarciu kary, jeżeli ukarany:
  - 1) wykonywał samodzielną funkcję techniczną w budownictwie przez okres:
    - c) 2 lat - w przypadku kary określonej w art. 63 ust. 1 pkt 1,
    - d) 3 lat - od złożenia egzaminu - w przypadku kary określonej w art. 63 ust. 1 pkt 2,
    - e) 5 lat - po przywróceniu prawa wykonywania samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie - w przypadku kary określonej w art. 63 ust. 1 pkt 3;
  - 2) w okresach, o których mowa w pkt 1, nie był ponownie ukarany jedną z kar określonych w art. 63 ust. 1.
2. Informację o zatarciu kary organ, o którym mowa w ust. 1, przesyła do wiadomości zainteresowanemu oraz jednostkom organizacyjnym, stowarzyszeniom i organom, o których mowa w art. 66 ust. 1.
3. Zatarcie kary podlega odnotowaniu w centralnym rejestrze ukaranych.

Rozdział 9. Odpowiedzialność dyscyplinarna.

Art. 70 [Zakres odpowiedzialności]

1. Członek izby podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej za zawinione naruszenie obowiązków, o których mowa w art. 59.
2. Od odpowiedzialności dyscyplinarnej wyłączone są czyny podlegające odpowiedzialności porządkowej zgodnie z przepisami Kodeksu pracy.

Art. 71 [Postępowanie dyscyplinarne] Postępowanie dyscyplinarne obejmuje:

- 1) postępowanie wyjaśniające;
- 2) postępowanie przed sądem dyscyplinarnym;
- 3) postępowanie wykonawcze.

Art. 72 [Wszczęcie postępowania dyscyplinarnego]

1. Postępowanie dyscyplinarne wszczyna się na wniosek okręgowego rzecznika dyscyplinarnego lub jego zastępcy lub Krajowego Rzecznika Dyscyplinarnego lub jego zastępcy.
2. Oskarżycielem w postępowaniu dyscyplinarnym przed okręgowym sądem dyscyplinarnym jest okręgowy rzecznik dyscyplinarny, a przed Krajowym Sądem Dyscyplinarnym w sprawach członków organów Krajowej Izby - Krajowy Rzecznik Dyscyplinarny.

Art. 73 [Strony postępowania dyscyplinarnego] Stronami w postępowaniu dyscyplinarnym są:

- 1) oskarżyciel;
- 2) obwiniony.

Art. 74 [Obrońca członka izby]

1. Członek izby, którego dotyczy postępowanie, może ustanowić obrońców spośród członków samorządu zawodowego, adwokatów lub radców prawnych w każdym stadium postępowania.
2. Obrońcą nie może być członek sądu dyscyplinarnego i rzecznik dyscyplinarny.
3. W wypadku gdy członek izby nie ma obrońcy z wyboru, sąd dyscyplinarny wyznaczy mu obrońcę z urzędu, jeżeli:
  - 1) zachodzi uzasadniona wątpliwość co do poczytalności osoby, której dotyczy postępowanie;
  - 2) postępowanie toczy się po śmierci osoby, której dotyczy postępowanie.
4. Sąd dyscyplinarny na wniosek obwinionego może wyznaczyć obrońcę także w innych uzasadnionych wypadkach.
5. Przepisy ust. 3 i 4 stosuje się również w toku postępowania wyjaśniającego.
6. Obrońca jest obowiązany zachować w tajemnicy wszystko, o czym się dowie w związku z wykonywaniem czynności obrońcy.

Art. 75 [Postępowanie w razie śmierci obwinionego] W razie śmierci obwinionego przed ukończeniem postępowania dyscyplinarnego toczy się ono nadal, jeżeli tego zażąda małżonek obwinionego, jego krewny w linii prostej, brat lub siostra, w terminie 2 miesięcy od dnia zgonu obwinionego.

Art. 76 [Postępowanie dyscyplinarne o ten sam czyn]

Postępowanie dyscyplinarne wszczęte z związku z popełnieniem występku lub wykroczenia podlega zawieszeniu do czasu rozstrzygnięcia przez właściwe sądy karne.

Art. 77 [Zakaz wszczęcia postępowania]

Nie można wszcząć postępowania dyscyplinarnego:

- 1) po upływie 6 miesięcy od dnia powzięcia przez okręgowego rzecznika dyscyplinarnego lub Krajowego Rzecznika Dyscyplinarnego wiadomości o popełnieniu przewinienia;
- 2) jeżeli od chwili zakończenia budowy upłynęły 3 lata
- 3) jeżeli od chwili popełnienia innego przewinienia upłynęły 3 lata.

Art. 78 [Niezawisłość członków sądów dyscyplinarnych] Członkowie sądów dyscyplinarnych są niezawisli w zakresie orzekania w sprawach dyscyplinarnych, podlegają tylko przepisom prawa i orzekają na podstawie swojego przekonania opartego na swobodnej ocenie całokształtu dowodów zebranych w toku postępowania, uwzględniając okoliczności przemawiające zarówno na korzyść, jak i niekorzyść obwinionego członka samorządu zawodowego.

Art. 79 [Kary w sprawach dyscyplinarnych]

1. Okręgowy sąd dyscyplinarny w sprawach dyscyplinarnych może orzekać następujące kary:
  - 1) upomnienie;
  - 2) nagana;
  - 3) nagana z obowiązkiem zdania egzaminu w określonym terminie;
  - 4) zawieszenie, na okres do 2 lat, w prawach członka izby;
  - 5) zakaz wykonywania samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie na okres od 1 roku do 5 lat;
  - 6) skreślenie z listy członków izby.
2. Członek izby skreślony z listy członków okręgowej izby z powodu orzeczenia kary, o której mowa w ust. 1 pkt 6, nie może ubiegać się o ponowny wpis na listę przez okres dziesięciu lat od uprawomocnienia się orzeczenia kary skreślenia z listy członków izby.
3. Okręgowy sąd dyscyplinarny może wzywać i przesłuchiwać świadków oraz biegłych z zachowaniem przepisów postępowania karnego.
4. Od orzeczenia okręgowego sądu dyscyplinarnego obwinionemu oraz okręgowemu rzecznikowi dyscyplinarnemu przysługuje prawo wniesienia odwołania do Krajowego Sądu Dyscyplinarnego, w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia na piśmie wraz z uzasadnieniem.
5. Karę „nagany z obowiązkiem zdania egzaminu w określonym terminie” oraz karę „zakazu wykonywania samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie na okres od 1 roku do 5 lat” można orzec w stosunku do osób, które popełniły przewinienie w związku z wykonywaniem samodzielnych funkcji technicznych,
6. Przy nakładaniu kary należy uwzględnić dotychczasową karalność z tytułu odpowiedzialności zawodowej w budownictwie.
7. O zakazie wykonywania samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie orzeka się w przypadku znacznego społecznego niebezpieczeństwa czynu.
8. Zakaz wykonywania samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie może być orzeczony również w stosunku do osoby, która:
  - 1) pomimo dwukrotnego upomnienia ponownie dopuściła się czynu, powodującego odpowiedzialność zawodową;
  - 2) uchyla się od złożenia nakazanego egzaminu.

9. Zakaz wykonywania samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie określa się w latach i miesiącach. Kara biegnie od dnia, w którym decyzja o ukaraniu stała się ostateczna.
10. Osobie ukaranej z jednoczesnym nałożeniem obowiązku złożenia egzaminu, która w wyznaczonym terminie egzaminu nie zdała, wyznacza się termin dodatkowy, nie krótszy niż 3 miesiące i nie dłuższy niż 6 miesięcy. W przypadku nieuzyskania oceny pozytywnej w terminie dodatkowym, stwierdza się utratę uprawnień do pełnienia samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie.

Art. 80 [Wpis o ukaraniu]

1. Właściwy sąd dyscyplinarny przekazuje niezwłocznie okręgowej radzie odpis prawomocnego orzeczenia o nałożeniu kary z tytułu odpowiedzialności dyscyplinarnej w celu dokonania wpisu o ukaraniu w rejestrze, o którym mowa w art. 19 ust. 1 pkt 10.
2. Zatarcie wpisu o ukaranie z tytułu odpowiedzialności dyscyplinarnej następuje z urzędu po upływie:
  - 1) 3 lata od uprawomocnienia się orzeczenia kary upomnienia lub nagany,
  - 2) 5 lat od uprawomocnienia się orzeczenia kary nagany z obowiązkiem zdania egzaminu w określonym terminie,
  - 3) 5 lat od uprawomocnienia się orzeczenia kary zawieszenia w prawach członka izby;
  - 4) 10 lat od uprawomocnienia się orzeczenia kary zakazu wykonywania samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie na okres od 1 roku do 5 lat”,
  - 5) 15 lat od uprawomocnienia się orzeczenia kary skreślenia z listy członków izby”.
3. Jeżeli w okresach, o których mowa w ust. 2, członek izby został ukarany inną karą dyscyplinarną, zatarcie wpisu o ukaraniu następuje łącznie z zatarciem późniejszego wpisu.

Art. 81 [Koszty postępowania]

1. Koszty postępowania pobiera się w formie zryczałtowanej na rzecz izby samorządu zawodowego, której obwiniony jest członkiem.
2. Opłata zryczałtowana wynosi w razie ukarania:
  - 1) karą upomnienia – od 500 do 800 zł
  - 2) karą nagany od 800 do 1 500 zł
  - 3) innymi karami od 1 500 do 5 000 zł.
3. Opłatę zryczałtowana pobiera się za postępowanie w każdej instancji.
4. Przy wydawaniu orzeczenia łącznego wymierzone opłaty sumuje się.
5. Jeżeli jednym orzeczeniem ukarano dwóch lub więcej obwinionych, zryczałtowane koszty postępowania ponosi każdy z nich z osobna.
6. Ściąganie zryczałtowanych kosztów postępowania należy do właściwej okręgowej rady izby samorządu zawodowego.

Rozdział 10. Polubowne rozstrzygnięcie sporów.

Art. 82 [Polubowne rozstrzygnięcie sporów]

1. Okręgowe sądy dyscyplinarne, na wniosek członka izby i za pisemną zgodą wszystkich stron, mogą rozpatrywać, jako sądy polubowne, spory między członkami

- izb oraz między członkami izb a innymi podmiotami, jeżeli spory te dotyczą wykonywania samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie.
2. W wypadku sporów, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o sądach polubownych.

Rozdział 11. Mienie i gospodarka finansowa izby.

Art. 83 [Majątek i gospodarka finansowa izby]

1. Działalność samorządu zawodowego jest finansowana z jego majątku.
2. Majątek samorządu zawodowego stanowią środki finansowe oraz nieruchomości i mienie ruchome.
3. Majątek samorządu zawodowego powstaje:
  - 1) ze składek członkowskich;
  - 2) z zapisów, darowizn i dotacji;
  - 3) z wpływów z działalności gospodarczej;
  - 4) z innych wpływów.
4. Majątkiem izby zarządza właściwa rada izby.
5. Izby prowadzą gospodarkę finansową zgodnie z odrębnymi przepisami.

Rozdział 12. Przepisy przejściowe i końcowe.

Art. 84 [Wejście w życie] Ustawa wchodzi w życie po upływie ..... miesięcy od dnia ogłoszenia.

